

REFERAT Teknisk Udvalg d. 14-06-2023

Mødedato Onsdag d. 14. juni 2023 kl. 15:45

Mødested Udvalgsværelse 390

Indholdsfortegnelse

Referater fra det sidste udvalgsmøde.....	3
Lokalplan 1163, Udvidelse af Aarhus Havn - Endelig.....	4
Miljøvurdering af udvidelse af Aarhus Havn.....	11
Forslag fra RV, Henrik Arens, DD, Solveig Munk og Thure Hastrup om analyse og bedre udnyttelse.....	15
Svar på forslag fra SF om klimastyret prioritering af anlæg og mobilitet.....	17
Lokalplan 1193, Multihal i Stavtrup - Forslag.....	19
Eventuelt.....	20

Punkt 1: Referater fra det sidste udvalgsmøde

EMN-2023-006861

Beslutninger

Ingen bemærkninger.

Bilag

Referat fra møde den 08.06.23

Punkt 2: Lokalplan 1163, Udvidelse af Aarhus Havn - Endelig

EMN-2023-004632

Beslutninger

Jesper Kjeldsen, Steffen Wich, Liv Gro Jensen og Gert Bjerregaard kunne tiltræde indstillingen med følgende bemærkninger:

Vi vil takke de mange aarhusianere, der har engageret sig i dialogen om en havneudvidelse. Herunder de, der har været til foretræde i Teknisk Udvalg. Vi anerkender de mange perspektiver og følelser, der er involveret i ændringer af Aarhus Bugt. På baggrund af foretræderne præciserer vi rammerne i den politiske aftale for og kommunikationen om effektivisering, råstofindvinding, reduktion af klappning og klima.

Planlægningen af den nye havn blev indledt i 2018 med en ansøgning fra Aarhus Havn om at udvide havnen med 140 ha. I 2019 igangsatte byrådet forudgående offentlig høring af en mindre udvidelse på 105 ha. I denne høringsrunde indkom der et mindre antal høringssvar. Byrådet besluttede i udgangen af 2021 at sende planforslaget på de 105 ha og miljøkonsekvensrapporten i offentlig høring.

På baggrund af høringssvarene i 2022 blev det besluttet at udvide processen med temamøder og borgermøder samt nedsættelse af et borgerpanel. Den udvidede proces, hvor borgerne var med til at vende forskellige temaer vedrørende en udvidelse af Aarhus Havn, førte frem til markante ændringer i forhold til det ansøgte, der både omfatter reduktion af arealet på 21 ha, Marselisborg-Mols sigtelinjerne samt reduktion i sandmængden fra ca. 19 mio. m³ til ca. 4,3 mio. m³ grundet den langsigtede planlægning, der muliggør opfyld med overskudsjord fra byggeprojekter, og en minimumsreduktion af klappematerialet på 1,4 mio. m³. Ydermere omfatter forslaget også et krav om at begrænse udledningen og dernæst klimakompensere i et 1:1 forhold med udledningen forbundet med anlægsfasen.

Mange af høringssvarene fra 2022 og de foretrædende havde fokus på miljø og klima. De bekymringer er vi kommet i møde med det indgåede forlig, ikke mindst med kravet om at efterlade bugten i bedre tilstand.

En udvidelse af Aarhus Havn vil understøtte Europa-Kommissionens strategi for bæredygtig og intelligent mobilitet ved at muliggøre øgede transport via vandveje og søtransport. Det er fortsat vurderingen, at man i Aarhus skal følge og understøtte intentionen om at flytte transporten fra lastbiler til transport via vandveje og søtransport af hensyn til at mindske fortætningen på vejene og af hensyn til klimaet, da det er almindeligt anerkendt, at søtransport er den mest klimavenlige transportform. I energistyrelsens afrapportering 2023 "Danmarks globale klimapåvirkning", fremgår det, at der i perioden 2011-2018 på globalt plan er sket en afkobling af udledningerne fra den fortsatte vækst i fragtmængderne, dette underbygger skibsfragt som værende den mest klimavenlige transportform og dermed som en del af løsningen på verdens klimaudfordringer.

Der skal således tages hensyn til havmiljøet i etableringen af Yderhavnen, og det er derfor en forudsætning for etableringen heraf, at havmiljøet i bugten er bedre stillet på den anden side af en udvidelse. Derfor er der også en opmærksomhed på at mindske klappning og råstofindvinding. Havnen skal arbejde med at undersøge alternativer og anvende den nyeste viden både i forhold til råstofindvinding og klappning, herunder nyttiggørelse. Der afsættes fra Aarhus Havn 80 mio. kr. til etablering af Blueline og stenrev samt havmiljøtiltag. Samtidig bemærkes det, at den mulige klappning og råstofindvinding lever op til den, af et enigt Folketing, netop vedtaget nationale havplan. Herudover noterer vi os, at Aarhus Havn har igangsat arbejdet med at afklare alternativer til klappning og arbejder intenst med ideer til, hvordan vi helt kan undgå klappning.

Den samlede mængde af sediment, der skal klappes, skal reduceres mest muligt, og målet er fuldstændig at undgå klappning af sediment. Der skal anvendes den nyeste og bedste teknologi på at forsøge at undgå klappning.

Anlæggelsen af Yderhavnen skal være CO₂-neutral (inkl. scope 3). Det er en helt ny og oprøvet tilgang i anlægsprojekter, og vi lytter derfor til de input, der er kommet og de erfaringer, vi får over de kommende år med at gøre det på denne måde. Vi vil pointere, at kravet ikke gør anlægsprojektet uproblematisk for klimaet, men at det gør et anlægsprojekt ansvarlig for sin CO₂-udledning i hidtil uset grad.

Kravet betyder, at Aarhus Havn i første omgang skal reducere den faktiske CO₂-udledning fra anlægsfasen (inkl. scope 3) markant og dernæst kompensere 1:1 for den CO₂-udledning, der vil komme, via initiativer tilknyttet udvidelsen, som ellers ikke ville være blevet til. Klimaregnskabet for anlægsprojektet vil blive fremlagt årligt for byrådet. Der vil dermed løbende blive fulgt op på de krav, der er stillet til klima, herunder at der i forbindelse med udbuddet skal indarbejdes skyggepris, og at der løbende afrapporteres til byrådet i forhold til klima. Aarhusianerne vil i den forbindelse også årligt kunne følge afrapporteringen. Der afsættes fra Aarhus Havn 70 mio. kr. til realisering af klimatiltag.

Målet er at optimere og effektivisere driften på havnen i samarbejde med virksomhederne på havnen. Dette understøttes nu af den indgåede aftale mellem Aarhus Havn og Danske Shipping- og Havnevirksomheder, der skal sikre optimering og effektivisering af arealerne på havnen i forbindelse med etableringen af Yderhavnen. Som led i at mindske behovet for havnearealer etableres der en tørhavn i Framlev/Harlev Nord, som sikres med den allerede igangsatte lokalplan for arealerne. I det omfang der måtte være udbudspligt, vil der blive ansøgt om dispensation herfor. Det er på nuværende tidspunkt ambitionen, at lokalplanen er vedtaget senest primo 2025, og at de første, salgbare arealer kan udbydes ultimo 2027. Sideløbende skal der arbejdes med yderligere muligheder for etablering af tørhavn på andre lokationer.

For at effektivisere anvendelsen af havnearealerne mest muligt, skal Aarhus Havn ved fremtidige genudlejninger have særlig opmærksomhed på effektiv udnyttelse af arealer.

Aarhus Havn skal byde byen velkommen, og give alle interesserede muligheden for at få indsigt i aktiviteterne på Aarhus Havn. Byen skal have mulighed for at følge med undervejs i tilblivelsen af Yderhavnen, og havnen skal åbne op. Dette skal ske ved åbent hus-arrangementer, udstillinger og andre tiltag, der lader byen følge arbejdet på havnen tættere. Ved etableringen af Blueline skal der lægges vægt på de rekreative kvaliteter, dette vil kunne tilbyde borgerne, og der vil i forbindelse med etableringen blive gennemført borgerinddragelse for at sikre borgernes gavn af det nye naturområde, der bl.a. kan rumme læringsaktiviteter, nye udsigtsmuligheder m.m.

På baggrund af borgerinvolveringen omkring udvidelsen af Aarhus Havn, skal der være skærpet opmærksomhed på, hvordan Aarhus Kommune og Aarhus Byråd skaber gennemsigtige processer og tidlig inddragelse i byudviklingen. Erfaringerne herfra skal indgå i ny Aarhus-model for borgerinddragelse.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen kunne ikke tilslutte sig en havneudvidelse og dermed ikke tiltræde indstillingen.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen kunne i stedet tiltræde ændringsforslaget Havneudvikling med respekt for by og bugt fremsat af Jakob Søgaard Clausen (DD), Metin Lindved Aydin (RV), Solveig Munk (EL), Thure Hastrup (UFP) og Henrik Arens (UFP). De anbefaler det øvrige byråd at gøre det samme.

Med vedtagelse af ændringsforslaget sikres det, at Aarhus Havn fremtidssikres, og at der ikke gives tilladelse til at udvide havnen ud i bugten. Hvis ændringsforslaget tiltrædes, bliver der ingen klappning og råstofindvinding i Aarhusbugten og ingen deraf forringelse af havmiljøet. Ligesom der ikke bliver brug for greenwashing af klimabelastningerne ved en havneudvidelse.

I stedet vil Aarhus Havn blive pålagt at lave tiltag til forbedring af havmiljøet. Med ændringsforslaget bevares det nuværende udsyn desuden over Aarhusbugten, hvilket er af stor landskabsmæssig og rekreativ værdi. Udsynet over bugten betyder meget for mange aarhusianere og virksomheder. Det fremhæves af fagpersoner som en væsentlig landskabsværdi ikke at ødelægge.

Med ændringsforslaget tages den aktuelle klimakrise og kommunens egen beslutning om CO₂-neutralitet i 2030 alvorligt, idet der ikke vil være behov for en lang og CO₂-belastende anlægsproces.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen ønsker at takke de mange aarhusianere, andre borgere, foreninger, organisationer og faglige eksperter, som har bidraget med fakta, engagement, holdninger, spørgsmål og følelser i debatten om havneudvidelsen.

I den offentlige høring anbefalede ni ud af ti høringssvar (ca. 1.600 i alt) byrådet at afvise havneudvidelsen. Et overvejende flertal (22 af 25) i det nedsatte borgerpanel anbefalede at afvise havneudvidelsen og/eller udskyde beslutningen. På et borgermøde, arrangeret af borgerne, gjorde en fyldt rådhusal det samme.

Tak til de over 100 personer og organisationer fra Aarhus såvel som fra Sjælland, Djursland og Sønderjylland, som gav sig tid til at være til foretræde for Teknisk Udvalg og berige udvalgets horisont.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen mener, at byrådet bør lytte til det klare budskab fra borgerne, eksperterne, foreningerne og organisationerne og afvise den foreslåede havneudvidelse.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen finder det godt gjort, at en havneudvidelse vil få alvorlige negative konsekvenser for havmiljøet og klimaet, og at udsigten udover bugten og landskabsværdi vil gå tabt for altid.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen finder forslag til Lokalplan 1163 og Miljøvurdering mangelfuld, utilstrækkelig belyst, usagligt begrundet og udvalgs- / byrådsbehandlingen forhastet og under utilfredsstillende arbejdsbetingelser.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen finder det useriøst, uansvarligt og udemokratisk med en tvungen politisk behandling inden sommerferien.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen finder ikke, at der har været tid til at belyse sagerne ordentlig og til at behandle og drøfte de mange spørgsmål, der er rejst under sagens behandling i byrådsalen, i udvalget og af borgerne.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen finder det uansvarligt at skulle afgive betænkning, før udvalget har haft mulighed for at læse, stille spørgsmål til og behandle forvaltningens besvarelser af rejste spørgsmål. Derfor opfordres byrådet til at afvise de to indstillinger vedrørende en havneudvidelse.

Flere af de foretrædende kritiserede, at havneudvidelsen ikke indgik i valgkampen til sidste kommunalvalg. Såfremt byrådet ikke følger opfordringen om at afvise havneudvidelsen, anbefaler Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen byrådet at sætte lokalplanforslaget på standby til efter næste kommunalvalg. Dermed får aarhusianerne mulighed for at sammensætte det byråd, som skal træffe den endelige beslutning.

Forslag til lokalplan for udvidelse af Aarhus Havn, tillæg nr. 110 til Kommuneplan 2017, miljøvurdering af begge planer, samt tillæg nr. 3 til spildevandsplan 2017-2020.

Resume

Lokalplan 1163 er udarbejdet på anmodning fra Aarhus Havn, som ønsker at imødekomme en stigende efterspørgsel på arealer til alle typer af havneaktiviteter.

S, K, V og SF har indgået politisk forlig om en etape-opdelt havneudvidelse, samt Aarhus Blueline og en ny, reduceret ydermole.

Lokalplanens hovedformål er at sikre, at Aarhus Havn kan anvende de nye havnearealer til havneformål, efterhånden som de landvindes, samt at de visuelle påvirkninger som følge af udvidelsen mindskes mest muligt.

Lokalplansforslaget ledsages af et kommuneplantillæg med nye rammer og en udvidelse af retningslinjen for havnerelaterede produktionsvirksomheder.

Lokalplansforslaget, kommuneplantillægget og forslaget til spildevandstillæg har været fremlagt parallelt i 9 ugers offentlig høring, hvor der indkom i alt 1594 høringssvar.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) forslag til lokalplan nr. 1163 vedtages endeligt med de ændringer, der fremgår af afsnit 5.5

At 2) forslag til Tillæg nr. 110 til Kommuneplan 2017 godkendes endeligt med de ændringer, der fremgår af afsnit 5.5

At 3) forslag til tillæg nr. 3 til spildevandsplan 2017-2020 godkendes endeligt

At 4) besvarelse af høringssvar sker, som det fremgår af bilag 5.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Sagsforløb

Udvalg: Magistraten

Dato: 17-04-2023

Punktnummer:

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet 17. april 2023 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Teknik og Miljøes indstilling af 31. marts 2023.

Henrik Arens og Thure Hastrup kan ikke tiltræde.

Rådmand Rabih Azad-Ahmad tog forbehold.

Borgmester Jacob Bundsgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 26-04-2023

Punktnummer:

Fremsendes til Teknisk Udvalg til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 26. april 2023.

Sagen blev behandlet sammen med sagerne 19 og 27.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 08-05-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 17-05-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 22-05-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Et flertal i udvalget besluttede, at den politiske behandling af havneudvidelsessagerne i udvalget skulle afsluttes inden sommerferien og sendes med udvalgserklæring til behandling på byrådsmødet den 21. juni 2023. Flertallet besluttede desuden at henstille til, at udvalget i videst muligt omfang prioriterer at behandle øvrige byråds-henviste sager inden sommerferien, så de ligeledes kan sendes tilbage til byrådet med henblik på behandling på byrådsmødet den 21. juni 2023. Flertallet pålagde på den baggrund formand og forvaltning at lægge en plan for afvikling af udvalgets møder frem til sommerferien, som imødekommer flertallets ønsker, herunder ved at udvide møderne, dog således at foretræderne prioriteres afviklet i den ordinære mødetid.

Et mindretal bestående af Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen kunne ikke tilslutte sig flertallets beslutning. De fandt ikke, at der var saglige begrundelser for at havneudvidelsessagerne skulle fremskyndes til en beslutning før sommerferien. De støttede, at foretræde til sagerne afvikledes før sommerferien både for at fremme sagerne behandling og i respekt for de foretrædende. De fandt det uansvarligt, useriøst og udemokratisk med en tvungen politisk behandling før sommerferien, da der ikke vil være tilstrækkelig tid til at belyse sagerne ordentlig, til at behandle de mange spørgsmål, der er rejst under sagens behandling i byrådssalen, i udvalget og af borgerne eller til at drøfte sagerne i udvalget.

Desuden protesterede de over den udvidede mødetid, det vil medføre, og over, at ikke presserende byrådssager skal presses ind og de deraf dårlige arbejdsvilkår for udvalg og forvaltning. Mindretallet ønskede byrådssagerne behandling udsat til efter sommerferien for at sikre sagerne en ordentlig behandling, medlemmer og sekretariat et godt arbejdsmiljø og for at give plads til behandling af andre ventende sager inden sommerferien, herunder til de af udvalgsmedlemmerne selv ønskede punkter.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 31-05-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 06-06-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 08-06-2023

Punktnummer: 2

Sagens behandling udsat. Der konkluderes på sagen på udvalgets møde den 14. juni 2023. Eventuelle yderligere spørgsmål til sagen skal fremsendes til forvaltningen senest den 9. juni 2023, kl. 10.00.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Forslag til lokalplan nr. 1163 Udvidelse af Aarhus Havn

Bilag 2: Miljørapport

Bilag 3: Tillæg nr. 4 til spildevandsplanen 2021-2026

Bilag 4: Samlede hørings svar

Bilag 5: Høringsnotat

Bilag 6: Rettelser til lokalplan og kommuneplantillæg

Bilag 7: Sammenfattende redegørelse

Bilag 8: Oversigt over inddragelsesaktiviteter

Ændringsforslag fra DD, RV, Solveig Munk, EL, Thure Hastrup, UFP og Henrik Arens, UFP (påført 24.04.2023)

Bilag 1 til ændringsforslag: Uddybning af effektiviseringsmuligheder, havmiljøtiltag og økonomien (påført 24.04.2023)

Bilag 2 til ændringsforslag: Dokumentation for effektiviseringsmuligheder (påført 24.04.2023)

Meningstilkendegivelse v/Jørgen Søndermark (påført 26.04.2023)

Byrådsdebat 26.04.2023

Udvalgserklæring

Notat BA 26.04.2023 Rammerne for foretræde i udvalg

Bilag 1 til notat 26.04.2023 Guide om foretræde for Teknisk Udvalg

Notat MTM 04.05.2023

Notat BA 11.05.2023 Frist for anmodning om foretræde for udvalg

Notat MTM 01.06.2023

Bilag 1 til notat: Aarhus Havn, spørgsmål og svar, TU, lokalplan 1163 og miljøvurdering

Bilag 2 til notat: Opdateret projektbeskrivelse af 20. marts 2023

Spørgsmål fra udvalgsmedlem efter foretræde - Frederiksbjerg og Langenæs Fællesråd

Spørgsmål fra udvalgsmedlem efter foretræde - Beskyt Aarhusbugten

Spørgsmål fra udvalgsmedlem efter foretræde - Arkitektforeningen

Spørgsmål fra udvalgsmedlem efter foretræde - Sportsfiskerforbundet

Spørgsmål fra udvalgsmedlem efter foretræde - Det Grønne Forsker Netværk v. Mads Ejsing

Spørgsmål fra udvalgsmedlem efter foretræde - NAV12

Notat MTM 14.06.2023 Svar på supplerende spørgsmål fra foretrædeafvikling (påført 14.06.2023)

Bilag 1: Aarhus Havn, svar på spørgsmål del 1 (påført 14.06.2023)

Bilag 2: Aarhus Havn, svar på spørgsmål del 2 (påført 14.06.2023)

Bilag 3: Klapping (påført 14.06.2023)

Bilag 4: Tomme containere (påført 14.06.2023)

Bilag 5: Aftale mellem AAH og DSHV (påført 14.06.2023)

Foretræde Aarhus Havn

Foretræde Beskyt Aarhusbugten

Foretræde Det Fælles Bedste

Foretræde bilag Det Fælles Bedste

Foretræde Danmarks Sportsfiskerforbund (DSF) og Østjyske Lyst- og Fritidsfiskere (ØLF)

Foretræde Akademisk Arkitektforening Østjylland

Foretræde Frederiksbjerg og Langenæs Fællesråd

Foretræde Holme Højbjerg Skåde Fællesråd

Foretræde Fællesrådet for Aarhus Ø og de bynære havnearealer

Foretræde Midtbyens Fællesråd

Foretræde Initiativgruppen NAV12 fra Alternativet Aarhus

Foretræde Allan Tarp

Foretræde Charlotte Egerup

Meningstilkendegivelse Ellen Yang Fisker

Foretræde Klaus Petersen

Meningstilkendegivelse Lisbeth Jess Plesner

Foretræde Mads Bærentzen

Foretræde Jette Kaae

Foretræde Kommunistisk Parti i Aarhus

Foretræde Ellen Braae

Foretræde tilføjelse Ellen Braae

Foretræde Jane Clausen

Meningstilkendegivelse Jonna Toft

Meningstilkendegivelse Aarhus Transport Group

Foretræde Lotte Gaarskjær Brandt

Foretræde Inge-Lise Rauhe og Pia Rafn Jensen

Foretræde Bedsteforældrenes Klimaaktion, Carl Jakobsen

Foretræde Foretræde Bedsteforældrenes Klimaaktion, Hanne Chone

Foretræde Bedsteforældrenes Klimaaktion, Pia Rafn Jensen

Foretræde Tina Edgar Nielsen

Foretræde Ingrid Søe & Erik Zappon

Foretræde Johannes Yde og Carl Jakobsen

Foretræde Gordon Vahle

Foretræde tilføjelse Gordon Vahle

Foretræde Poul Grønkjær

Foretræde Miljøudvalget for Mariendal, Ajstrup og Norsminde grundejerforeninger

Foretræde Lise Bønæs

Foretræde Carsten Gjørtz

Foretræde Svend Aage Petersen

Foretræde Viggo Jonassen

Foretræde Paul Natorp

Foretræde Victoria K. Lunde

Foretræde Bjørn Olsen

Foretræde Barbara Dunn

Meningstilkendegivelse Jesper Aagaard

Meningstilkendegivelse Henrik Simonsen

Foretræde Lars Høgsted

Foretræde Medicinstuderende for Klimaet v/Helena Udsen

Foretræde Elsebeth Frederiksen

Foretræde Helle Hansen

Foretræde Lone Kærvang

Meningstilkendegivelse Julie Thornvig

Meningstilkendegivelse Pia Rafn Jensen

Foretræde Bente Gregersen

Foretræde Asger Muurholm

ForetrædeTine Friis-Jensen

Meningstilkendegivelse Ulla Ramer Mikkelsen

Foretræde Morten Fredslund

Meningstilkendegivelse Anders Sørensen

Foretræde Claus Jørgen Jørgensen

Foretræde Marianne Christesen og Pia Refn Jensen

Foretræde Per Asmussen

Foretræde Anton Læssøe Bisgaard

Foretræde Niels Malling

Foretræde Anne Grethe Hansen

Foretræde Vibeke Skjøttgaard

Meningstilkendegivelse Jeppe Spure Nielsen

Meningstilkendegivelse Trine Rytter Andersen

Punkt 3: Miljøvurdering af udvidelse af Aarhus Havn

EMN-2023-004628

Beslutninger

Jesper Kjeldsen, Steffen Wich, Liv Gro Jensen og Gert Bjerregaard kunne tiltræde indstillingen med følgende bemærkninger:

Vi vil takke de mange aarhusianere, der har engageret sig i dialogen om en havneudvidelse. Herunder de, der har været til foretræde i Teknisk Udvalg. Vi anerkender de mange perspektiver og følelser, der er involveret i ændringer af Aarhus Bugt. På baggrund af foretræderne præciserer vi rammerne i den politiske aftale for og kommunikationen om effektivisering, råstofindvinding, reduktion af klapning og klima.

Planlægningen af den nye havn blev indledt i 2018 med en ansøgning fra Aarhus Havn om at udvide havnen med 140 ha. I 2019 igangsatte byrådet forudgående offentlig høring af en mindre udvidelse på 105 ha. I denne høringsrunde indkom der et mindre antal høringssvar. Byrådet besluttede i udgangen af 2021 at sende planforslaget på de 105 ha og miljøkonsekvensrapporten i offentlig høring.

På baggrund af høringssvarene i 2022 blev det besluttet at udvide processen med temamøder og borgermøder samt nedsættelse af et borgerpanel. Den udvidede proces, hvor borgerne var med til at vende forskellige temaer vedrørende en udvidelse af Aarhus Havn, førte frem til markante ændringer i forhold til det ansøgte, der både omfatter reduktion af arealet på 21 ha, Marselisborg-Mols sigtelinjerne samt reduktion i sandmængden fra ca. 19 mio. m³ til ca. 4,3 mio. m³ grundet den langsigtede planlægning, der muliggør opfyld med overskudsjord fra byggeprojekter, og en minimumsreduktion af klappematerialet på 1,4 mio. m³. Ydermere omfatter forslaget også et krav om at begrænse udledningen og dernæst klimakompensere i et 1:1 forhold med udledningen forbundet med anlægsfasen.

Mange af høringssvarene fra 2022 og de foretrædende havde fokus på miljø og klima. De bekymringer er vi kommet i møde med det indgåede forlig, ikke mindst med kravet om at efterlade bugten i bedre tilstand.

En udvidelse af Aarhus Havn vil understøtte Europa-Kommissionens strategi for bæredygtig og intelligent mobilitet ved at muliggøre øgede transport via vandveje og søtransport. Det er fortsat vurderingen, at man i Aarhus skal følge og understøtte intentionen om at flytte transporten fra lastbiler til transport via vandveje og søtransport af hensyn til at mindske fortætningen på vejene og af hensyn til klimaet, da det er almindeligt anerkendt, at søtransport er den mest klimavenlige transportform. I energistyrelsens afrapportering 2023 "Danmarks globale klimapåvirkning", fremgår det, at der i perioden 2011-2018 på globalt plan er sket en afkobling af udledningerne fra den fortsatte vækst i fragtmængderne, dette underbygger skibsfragt som værende den mest klimavenlige transportform og dermed som en del af løsningen på verdens klimaudfordringer.

Der skal således tages hensyn til havmiljøet i etableringen af Yderhavnen, og det er derfor en forudsætning for etableringen heraf, at havmiljøet i bugten er bedre stillet på den anden side af en udvidelse. Derfor er der også en opmærksomhed på at mindske klappning og råstofindvinding. Havnen skal arbejde med at undersøge alternativer og anvende den nyeste viden både i forhold til råstofindvinding og klappning, herunder nyttiggørelse. Der afsættes fra Aarhus Havn 80 mio. kr. til etablering af Blueline og stenrev samt havmiljøtiltag. Samtidig bemærkes det, at den mulige klappning og råstofindvinding lever op til den, af et enigt Folketing, netop vedtaget nationale havplan. Herudover noterer vi os, at Aarhus Havn har igangsat arbejdet med at afklare alternativer til klappning og arbejder intenst med ideer til, hvordan vi helt kan undgå klappning.

Den samlede mængde af sediment, der skal klappes, skal reduceres mest muligt, og målet er fuldstændig at undgå klappning af sediment. Der skal anvendes den nyeste og bedste teknologi på at forsøge at undgå klappning.

Anlæggelsen af Yderhavnen skal være CO₂-neutral (inkl. scope 3). Det er en helt ny og oprøvet tilgang i anlægsprojekter, og vi lytter derfor til de input, der er kommet og de erfaringer, vi får over de kommende år med at gøre det på denne måde. Vi vil pointere, at kravet ikke gør anlægsprojektet uproblematisk for klimaet, men at det gør et anlægsprojekt ansvarlig for sin CO₂-udledning i hidtil uset grad.

Kravet betyder, at Aarhus Havn i første omgang skal reducere den faktiske CO₂-udledning fra anlægsfasen (inkl. scope 3) markant og dernæst kompensere 1:1 for den CO₂-udledning, der vil komme, via initiativer tilknyttet udvidelsen, som ellers ikke ville være blevet til. Klimaregnskabet for anlægsprojektet vil blive fremlagt årligt for byrådet. Der vil dermed løbende blive fulgt op på de krav, der er stillet til klima, herunder at der i forbindelse med udbuddet skal indarbejdes skyggepris, og at der løbende afrapporteres til byrådet i forhold til klima. Aarhusianerne vil i den forbindelse også årligt kunne følge afrapporteringen. Der afsættes fra Aarhus Havn 70 mio. kr. til realisering af klimatiltag.

Målet er at optimere og effektivisere driften på havnen i samarbejde med virksomhederne på havnen. Dette understøttes nu af den indgåede aftale mellem Aarhus Havn og Danske Shipping- og Havnevirksomheder, der skal sikre optimering og effektivisering af arealerne på havnen i forbindelse med etableringen af Yderhavnen. Som led i at mindske behovet for havnearealer etableres der en tørhavn i Framlev/Harlev Nord, som sikres med den allerede igangsatte lokalplan for arealerne. I det omfang der måtte være udbudspligt, vil der blive ansøgt om dispensation herfor. Det er på nuværende tidspunkt ambitionen, at lokalplanen er vedtaget senest primo 2025, og at de første, salgbare arealer kan udbydes ultimo 2027. Sideløbende skal der arbejdes med yderligere muligheder for etablering af tørhavn på andre lokationer.

For at effektivisere anvendelsen af havnearealerne mest muligt, skal Aarhus Havn ved fremtidige genudlejninger have særlig opmærksomhed på effektiv udnyttelse af arealer.

Aarhus Havn skal byde byen velkommen, og give alle interesserede muligheden for at få indsigt i aktiviteterne på Aarhus Havn. Byen skal have mulighed for at følge med undervejs i tilblivelsen af Yderhavnen, og havnen skal åbne op. Dette skal ske ved åbent hus-arrangementer, udstillinger og andre tiltag, der lader byen følge arbejdet på havnen tættere. Ved etableringen af Blueline skal der lægges vægt på de rekreative kvaliteter, dette vil kunne tilbyde borgerne, og der vil i forbindelse med etableringen blive gennemført borgerinddragelse for at sikre borgernes gavn af det nye naturområde, der bl.a. kan rumme læringsaktiviteter, nye udsigtsmuligheder m.m.

På baggrund af borgerinvolveringen omkring udvidelsen af Aarhus Havn, skal der være skærpet opmærksomhed på, hvordan Aarhus Kommune og Aarhus Byråd skaber gennemsigtige processer og tidlig inddragelse i byudviklingen. Erfaringerne herfra skal indgå i ny Aarhus-model for borgerinddragelse.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen kunne ikke tilslutte sig en havneudvidelse og dermed ikke tiltræde indstillingen.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen kunne i stedet tiltræde ændringsforslaget Havneudvikling med respekt for by og bugt fremsat af Jakob Søgaard Clausen (DD), Metin Lindved Aydin (RV), Solveig Munk (EL), Thure Hastrup (UFP) og Henrik Arens (UFP). De anbefaler det øvrige byråd at gøre det samme.

Med vedtagelse af ændringsforslaget sikres det, at Aarhus Havn fremtidssikres, og at der ikke gives tilladelse til at udvide havnen ud i bugten. Hvis ændringsforslaget tiltrædes, bliver der ingen klapping og råstofindvinding i Aarhusbugten og ingen deraf forringelse af havmiljøet. Ligesom der ikke bliver brug for greenwashing af klimabelastningerne ved en havneudvidelse.

I stedet vil Aarhus Havn blive pålagt at lave tiltag til forbedring af havmiljøet. Med ændringsforslaget bevares det nuværende udsyn desuden over Aarhusbugten, hvilket er af stor landskabsmæssig og rekreativ værdi. Udsynet over bugten betyder meget for mange aarhusianere og virksomheder. Det fremhæves af fagpersoner som en væsentlig landskabsværdi ikke at ødelægge.

Med ændringsforslaget tages den aktuelle klimakrise og kommunens egen beslutning om CO₂-neutralitet i 2030 alvorligt, idet der ikke vil være behov for en lang og CO₂-belastende anlægsproces.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen ønsker at takke de mange aarhusianere, andre borgere, foreninger, organisationer og faglige eksperter, som har bidraget med fakta, engagement, holdninger, spørgsmål og følelser i debatten om havneudvidelsen.

I den offentlige høring anbefalede ni ud af ti høringssvar (ca. 1.600 i alt) byrådet at afvise havneudvidelsen. Et overvejende flertal (22 af 25) i det nedsatte borgerpanel anbefalede at afvise havneudvidelsen og/eller udskyde beslutningen. På et borgermøde, arrangeret af borgerne, gjorde en fyldt rådhusal det samme.

Tak til de over 100 personer og organisationer fra Aarhus såvel som fra Sjælland, Djursland og Sønderjylland, som gav sig tid til at være til foretræde for Teknisk Udvalg og berige udvalgets horisont.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen mener, at byrådet bør lytte til det klare budskab fra borgerne, eksperterne, foreningerne og organisationerne og afvise den foreslåede havneudvidelse.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen finder det godt gjort, at en havneudvidelse vil få alvorlige negative konsekvenser for havmiljøet og klimaet, og at udsigten udover bugten og landskabsværdi vil gå tabt for altid.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen finder forslag til Lokalplan 1163 og Miljøvurdering mangelfuld, utilstrækkelig belyst, usagligt begrundet og udvalgs- / byrådsbehandlingen forhastet og under utilfredsstillende arbejdsbetingelser.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen finder det useriøst, uansvarligt og udemokratisk med en tvungen politisk behandling inden sommerferien.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen finder ikke, at der har været tid til at belyse sagerne ordentlig og til at behandle og drøfte de mange spørgsmål, der er rejst under sagens behandling i byrådsalen, i udvalget og af borgerne.

Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen finder det uansvarligt at skulle afgive betænkning, før udvalget har haft mulighed for at læse, stille spørgsmål til og behandle forvaltningens besvarelser af rejste spørgsmål. Derfor opfordres byrådet til at afvise de to indstillinger vedrørende en havneudvidelse.

Flere af de foretrædende kritiserede, at havneudvidelsen ikke indgik i valgkampen til sidste kommunalvalg. Såfremt byrådet ikke følger opfordringen om at afvise havneudvidelsen, anbefaler Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen byrådet at sætte lokalplanforslaget på standby til efter næste kommunalvalg. Dermed får aarhusianerne mulighed for at sammensætte det byråd, som skal træffe den endelige beslutning.

Resume

Aarhus Havn ønsker at udvide den eksisterende havn, hvilket også indebærer etablering af nyt havnebassin.

Der var oprindeligt søgt om en udvidelse på 100 ha., som miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet på baggrund af.

Miljøkonsekvensrapporten har været fremlagt i 9 ugers offentlig høring sammen med lokalplansforslag og forslag til spildevandstillæg.

Planlægningen fastlægger de fremtidige rammer, mens miljøkonsekvensvurderingen er en tilladelse med vilkår for drift og anlæg, samt afvejning af de samlede miljøpåvirkninger.

Der er indgået politisk forlig om en etapeopdelte havne-udvidelse, etablering af Aarhus BlueLine, samt en ny, reduceret ydermole. Med forliget stilles desuden krav om CO₂-neutralitet i anlægsfasen, og der sættes stort fokus på havmiljø. Samlet vurderes det reducerede projekt at have en reduceret miljøpåvirkning i forhold til den fremlagte miljøkonsekvensrapport. Det vurderes derfor, at der ikke er behov for en fornyet offentlig høring af ændringerne på kommunens myndighedsområde.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) §25 (VVM) tilladelse vedtages.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Sagsforløb

Udvalg: Magistraten

Dato: 17-04-2023

Punktnummer:

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet 17. april 2023 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø's indstilling af 31. marts 2023.

Henrik Arens og Thure Hastrup kan ikke tiltræde.

Rådmand Rabih Azad-Ahmad tog forbehold.

Borgmester Jacob Bundsgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 26-04-2023

Punktnummer:

Fremsendes til Teknisk Udvalg til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 26. april 2023.

Sagen blev behandlet sammen med sagerne 18 og 27.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 08-05-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 17-05-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 22-05-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Et flertal i udvalget besluttede, at den politiske behandling af havneudvidelsessagerne i udvalget skulle afsluttes inden sommerferien og sendes med udvalgserklæring til behandling på byrådsmødet den 21. juni 2023. Flertallet besluttede desuden at henstille til, at udvalget i videst muligt omfang prioriterer at behandle øvrige byråds-henviste sager inden sommerferien, så de ligeledes kan sendes tilbage til byrådet med henblik på behandling på byrådsmødet den 21. juni 2023. Flertallet pålagde på den baggrund formand og forvaltning at lægge en plan for afvikling af udvalgets møder frem til sommerferien, som imødekommer flertallets ønsker, herunder ved at udvide møderne, dog således at foretræderne prioriteres afviklet i den ordinære mødetid.

Et mindretal bestående af Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen kunne ikke tilslutte sig flertallets beslutning. De fandt ikke, at der var saglige begrundelser for at havneudvidelsessagerne skulle fremskyndes til en beslutning før sommerferien. De støttede, at foretræde til sagerne afvikledes før sommerferien både for at fremme sagerne behandling og i respekt for de foretrædende. De fandt det uansvarligt, useriøst og udemokratisk med en tvungen politisk behandling før sommerferien, da der ikke vil være tilstrækkelig tid til at belyse sagerne ordentlig, til at behandle de mange spørgsmål, der er rejst under sagens behandling i byrådssalen, i udvalget og af borgerne eller til at drøfte sagerne i udvalget.

Desuden protesterede de over den udvidede mødetid, det vil medføre, og over, at ikke presserende byrådssager skal presses ind og de deraf dårlige arbejdsvilkår for udvalg og forvaltning. Mindretallet ønskede byrådssagerne behandling udsat til efter sommerferien for at sikre sagerne en ordentlig behandling, medlemmer og sekretariat et godt arbejdsmiljø og for at give plads til behandling af andre ventende sager inden sommerferien, herunder til de af udvalgsmedlemmerne selv ønskede punkter.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 31-05-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 06-06-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 08-06-2023

Punktnummer: 3

Sagens behandling udsat. Der konkluderes på sagen på udvalgets møde den 14. juni 2023. Eventuelle yderligere spørgsmål til sagen skal fremsendes til forvaltningen senest den 9. juni 2023, kl. 10.00.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Vurdering af projektændringer (inkl. visualiseringer)

Bilag 2: Udkast til §25 tilladelse

Bilag 3: Ikke-teknisk resume

Bilag 4: Miljøkonsekvensrapport (stor)

Bilag 5: Høringsnotat

Byrådsdebat 26.04.2023

Udvalgserklæring

Notat MTM 04.05.2023

Punkt 4: Forslag fra RV, Henrik Arens, DD, Solveig Munk og Thure Hastrup om analyse og bedre udnyttelse af Aarhus Havns kapacitet

EMN-2023-004902

Beslutninger

Jesper Kjeldsen, Steffen Wich, Liv Gro Jensen og Gert Bjerregaard kunne ikke tiltræde beslutningsforslaget. Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen mener, en udvidelse af havnen hverken er nødvendig eller gavner by og bugt. Beslutningsgrundlaget vedrørende en havneudvidelse er tilmed fortsat mangelfuldt. Blandt andet er mulighederne for en reel effektivisering og udnyttelse af de nuværende havnearealer slet ikke belyst, der er ingen kortlægning af fremtidigt arealbehov, og der er ingen oplysninger om containeroperatøernes fremtidsplaner. Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen anbefaler, at beslutningsforslaget sendes til Magistraten til yderligere belysning. Det anbefales i den forbindelse, at tilbuddet fra Hamburg Port Consulting, videreformidlet af foreningen Beskyt Aarhusbugten den 8. juni 2023, indarbejdes i belysningen.

Beslutningsforslag fra RV, Henrik Arens, DD, Solveig Munk og Thure Hastrup

Der findes adskillige havne som påviseligt udnytter deres arealer langt mere effektivt end Aarhus Havn gør, og håndterer langt flere containere på den samme plads. Det bør undersøges hvad der ligger til grund herfor med henblik på at hjælpe Aarhus Havn med at fremtidssikre og fremme havnens muligheder og konkurrencedygtighed – også til gavn for Aarhus kommune, virksomheder og borgere.

Det foreslås derfor, at vi som byråd og ejere beder Aarhus Havn om at iværksætte en uafhængig analyse af andre havnes kapacitet og effektivitet på containerområdet, herunder hvordan andre havne (myndigheder) stiller effektivitetskrav til deres terminal-operatører, herunder:

- Liggetider (dwell time)
- Omkostningsniveau
- Hardware:

Straddle carrier, rubber tyred gantry crane RTG, rail mounted gantry crane RMG/TRMG

- Software
- Appointment system*
- Port community system m.v.

* System til håndtering af lastbiler (implementeret i mange andre havne) der sikrer, at lastbiler ankommer når terminalen er klar til dem, hvorved man undgår unødvendig trafik, parkering og opmarch-arealer på havnen. Container-terminalen i Aarhus har ikke sådan et system, men har i stedet - for nylig - etableret et stort opmarch-område til lastbiler på inddæmmet land.

Til opgaven entreseres med dedikerede havnespecialister som for eksempel:

- MTBS M&A
- Black Quay Consulting
- Royal HaskoningDHV
- WSP
- Marico Marine
- Hamburg Port Consultants
- Drewry

Indtil analysen foreligger udsættes beslutningen om havneudvidelsen.

Motivation:

I en sammenligning med terminalerne i Izmir, Buenos Aires, Cai Mep og Vado Ligure viser det sig at Aarhus Havn håndterer markant færre TEU's (tyve fods containere) per hektar, til dels formentlig grundet forældet teknologi og pladshåndteringsprincipper. Således må der eksistere et meget stort optimeringspotentiale, angiveligt på flere hundrede procent jf. omstående data afhængigt af de implementerede løsninger.

Hvis det er korrekt, så vil Aarhus Havn med de samme løsninger og rammebetingelser som andre havne kunne optimeres markant og opnå store anlægsmæssige besparelser.

Baggrunden for at stille forslaget er, at vi har været i dialog med flere havneeksperter som arbejder professionelt med bl.a. logistik og optimering og som forholder sig kritisk til den udfærdigede behovsanalyse og hele baggrunden for lokalplan 1163. Eksperterne udtrykker, at en langt bedre pladsudnyttelse af den eksisterende containerterminal kan etableres med kendt teknologi. Bedre pladsudnyttelse, kombineret med en tørlasthavn vest for byen, vil betyde, at terminalen kan frigive store mængder kapacitet til brug for fremtidig vækst. De peger dog på, at ny teknologi kræver investeringer, herunder investering i forstærkning af infrastruktur på det bestående container-areal i Aarhus, for at kunne opnå den pladsbesparelse/optimering som andre havne har opnået, men fremhæver at moderniseringer af denne type normalt udføres i etaper, således at man undgår ophold i operationerne på havnen mens optimeringen pågår.

Endvidere har vi været i direkte telefonisk og E-mail kontakt med flere havne.

På vegne af:

Metin Lindved Aydin (B), Henrik Arens (UFP), Jakob Søgaard Clausen (Æ), Solveig Munk (Ø), Thure Hastrup (UFP)

Sagsforløb

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 26-04-2023

Punktnummer:

Fremsendes til Teknisk Udvalg til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 26. april 2023.

Sagen blev behandlet sammen med sagerne 18 og 19.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 08-05-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 17-05-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 22-05-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Et flertal i udvalget besluttede, at den politiske behandling af havneudvidelsessagerne i udvalget skulle afsluttes inden sommerferien og sendes med udvalgserklæring til behandling på byrådsmødet den 21. juni 2023. Flertallet besluttede desuden at henstille til, at udvalget i videst muligt omfang prioriterer at behandle øvrige byrådshenviste sager inden sommerferien, så de ligeledes kan sendes tilbage til byrådet med henblik på behandling på byrådsmødet den 21. juni 2023. Flertallet pålagde på den baggrund formand og forvaltning at lægge en plan for afvikling af udvalgets møder frem til sommerferien, som imødekommer flertallets ønsker, herunder ved at udvide møderne, dog således at foretræderne prioriteres afviklet i den ordinære mødetid.

Et mindretal bestående af Solveig Munk, Metin Lindved Aydin og Jakob Søgaard Clausen kunne ikke tilslutte sig flertallets beslutning. De fandt ikke, at der var saglige begrundelser for at havneudvidelsessagerne skulle fremskyndes til en beslutning før sommerferien. De støttede, at foretræde til sagerne afvikledes før sommerferien både for at fremme sagernes behandling og i respekt for de foretrædende. De fandt det uansvarligt, useriøst og udemokratisk med en tvungen politisk behandling før sommerferien, da der ikke vil være tilstrækkelig tid til at belyse sagerne ordentlig, til at behandle de mange spørgsmål, der er rejst under sagens behandling i byrådsalen, i udvalget og af borgerne eller til at drøfte sagerne i udvalget.

Desuden protesterede de over den udvidede mødetid, det vil medføre, og over, at ikke presserende byrådsager skal presses ind og de deraf dårlige arbejdsvilkår for udvalg og forvaltning. Mindretallet ønskede byrådsageres behandling udsat til efter sommerferien for at sikre sagerne en ordentlig behandling, medlemmer og sekretariat et godt arbejdsmiljø og for at give plads til behandling af andre ventende sager inden sommerferien, herunder til de af udvalgsmedlemmerne selv ønskede punkter.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 31-05-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 06-06-2023

Punktnummer:

Sagens behandling udsat.

Udvalg: Teknisk Udvalg

Dato: 08-06-2023

Punktnummer: 4

Sagens behandling udsat. Der konkluderes på sagen på udvalgets møde den 14. juni 2023. Eventuelle yderligere spørgsmål til sagen skal fremsendes til forvaltningen senest den 9. juni 2023, kl. 10.00.

Bilag

Beslutningsforslag

Byrådsdebat 26.04.2023

Udvalgserklæring

Notat MTM 04.05.2023

Punkt 5: Svar på forslag fra SF om klimastyret prioritering af anlæg og mobilitet

EMN-2022-503048

Beslutninger

Sagens behandling udsat.

Beslutningsforslag fra SF

Aarhus arbejder målrettet med vores ambitiøse klimamål for nogle af de nære udledninger i scope 1 og 2. Innovative løsninger viser sig, men det samme gør udfordringerne, som vi giver os i kast med at løse. Men! Klimakrisen vokser sig større og større i verden (IPCC, februar 2022), imens Aarhus også vedtager projekter, der udleder store mængder CO₂, uden at de tæller med i de to scopes, men derimod ligger i scope 3. Biogen CO₂ fra afbrænding af biomasse i Aarhus tælles desuden stadig ikke med i vores regnskab.

Det kalder på, at vi hæver ambitionerne yderligere. Vi har kræfterne og kompetencerne til i højere grad at indfri vores klimaforpligtelser i Aarhus.

Byggeri og anlæg er nogle af de største CO₂ syndere i scope 3. Vi har i Aarhus målsætninger for CO₂ reduktioner for byggeriet, ligesom der – om end for langsomt - kommer flere lovgivningsmæssige greb, som vi kan bruge kommunalt i omstillingen i byggesektoren. Vi ønsker derudover, at der i det løbende fokus også bliver udviklet en aarhusmodel for prioritering af anlægsprojekter. Modellen skal tage udgangspunkt i at vurdere hvilke anlægsprojekter, der bidrager til neutralitetsmålet lokalt og Paris målsætningen internationalt, og hvilke der ikke gør. Denne vurdering skal snarest være en del af alle byrådsindstillinger, så byrådet på den måde kan prioritere fremtidens anlægsprojekter frem for fortidens.

En anden stor CO₂ udleder er transport. Transport kan bidrage med stor værdi og fleksibilitet i menneskers liv, men udledningerne fra transporten skal bremses. På de store veje er det spørgsmål om at skabe meget mere plads til cykler og kollektiv transport, mens det på de mindre veje også kalder på, at vi skaber 'stimulerende byrum', som både sikrer gode forhold for aktiv og kollektiv transport, og som også har plads til cykelparkering, grønne bede, store træer, siddemuligheder mv.

I dag prioriteres den private bilisme stadig i for høj grad i vores kommune, selvom omstilling til cyklisme og offentlig transport er en helt nødvendig del af at nå vores målsætninger på klimaområdet. En vej at gå kunne være målsætninger for, hvor stor en andel der skal transportere sig med kollektiv og aktiv transport (gå+cykel) samt bil transport i de enkelte byområder. Dette ville give kommunens planafdeling værktøj og de private bygherrer enklere ansvar for at bidrage til indfrielse af byens målsætninger.

Der er under alle omstændigheder behov for, at der bliver udviklet en plan for, hvordan vi kan omlægge den arealmæssige brug af de veje, vi har i Aarhus kommune, efter potentiale ved hver mobilitetsform for at nå i mål med CO₂ neutraliteten. Hvordan vi med andre ord giver plads til transportformerne alt efter, hvor klimavenlige de er, og ikke - som nu - efter hvor stor efterspørgslen er.

Sidst men ikke mindst bruges der meget plads og CO₂ på etablering af p-pladser i Aarhus. I midtbyen har vi bl.a. det, der hedder en parkeringsnorm, der udløses ved nybyggeri. Vi ønsker for fremtiden, at vi i Aarhus arbejder med en mobilitetsnorm, der ved hvert nyt byggeri i stedet, eller som supplement til en form for p-norm, udløser et krav om mobilitetsløsninger. Det kan være, at området er godt dækket af letbane og busser mv, men er det ikke det, så træder mobilitetsnormen i kraft, og kan fx udløse krav om klimavenlige shuttlebusser og lignende.

Derfor foreslår SF, at:

1. Der udvikles en aarhusmodel for prioritering af anlægsprojekter efter klimamålsætningerne.
2. Der udvikles en plan for omlægning af eksisterende og prioritering af kommende vejprojekter i Aarhus kommune, så de tilpasses behovene for klimavenlig transport og grønne byrum.
3. Der udvikles en model for, hvordan en mobilitets norm kan opbygges og fungere.

INDSTILLING FRA MAGISTRATSAFDELINGEN FOR TEKNIK OG MILJØ

Svar på forslag fra SF om klimastyret prioritering af anlæg og mobilitet

Resume

SF har den 22. juni 2022 i byrådet fremsat beslutningsforslag om klimastyret prioritering af anlæg og mobilitet.

Indstillingen beskriver, hvordan Teknik og Miljø i regi af Klimahandlingsplanen arbejder med de målsætninger, som forslaget fra SF indeholder.

Klimahandlingsplanens indsatser fokuserer på synliggørelse af CO₂-konsekvenser i sager til beslutning, konkrete CO₂-reduktioner fra anlæg og drift samt belysning af den fysiske planlægnings betydning for transportsektorens CO₂-udledning.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) de allerede igangværende indsatser i Klimahandlingsplanen vedrørende udvikling af model for prioritering af anlægsprojekter efter klimamålsætningerne fortsættes. Herunder:
at der arbejdes videre med den nationale model "Infra-LCA" i relation til at synliggøre og reducere byggeri- og anlæggets CO2-udledning

at en kommende transportmiddelfordeling bliver et strategisk pejlemærke i forhold til at vurdere CO2-udledning efter anlægsfasen

At der ikke defineres en model for prioritering af anlægsprojekter, før CO2-konsekvens-analyse er gennemført og byrådet har behandlet indstilling om transportmiddelfordelingen.

At 2) at arbejdet med transportfordelingsnormer vil indgå som en del af en kommende klimahandlingsplan og således vil skulle indgå som et initiativ under delprogram mobilitet.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Det bemærkes, at indstillingen ikke er fremsendt rettidigt til Borgmesterens Afdeling i forhold til at kunne nå byrådsbehandling indenfor den fastsatte frist på 3 måneder efter byrådsbehandlingen af beslutningsforslaget.

Sagsforløb

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 22-06-2022

Punktnummer:

Fremsendes til Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø med henblik på udarbejdelse af en indstilling, jf. byrådets vedtagelse i mødet den 22. juni 2022 om magistratsbehandling af forslaget.

Udvalg: Magistraten

Dato: 20-03-2023

Punktnummer:

Fremsendes til Aarhus byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 20. marts 2023 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø's indstilling af 22. februar 2023.

Rådmand Thomas Medom henholder sig til SF's oprindelige forslag.

Rådmand Christian Budde og Henrik Arens tog forbehold.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 12-04-2023

Punktnummer: 3

Fremsendes til Teknisk Udvalg til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 12. april 2023.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Beslutningsforslag

Byrådsdebat 12.04.2023

Notat MTM 26.05.2023

Bilag 1 til notat: Oversigt CO2-udledning og værktøjer

Punkt 6: Lokalplan 1193, Multihal i Stavtrup - Forslag

EMN-2023-006861

Beslutninger

På mødet havde udvalget besøg af en række borgere, foreninger og Stavtrup Fællesråd, som fremlagde deres bemærkninger til sagen for udvalget.

Bilag

Lokalplan 1193 - Multihal i Stavtrup - Forslag

Punkt 7: Eventuelt

EMN-2023-006861

Beslutninger

Direktøren orienterede om aktuelle personalesager.

Udvalget bad forvaltningen undersøge mulighederne for at give landmænd dispensation til at pumpe mere vand op fra undergrunden.